

преплита и личната съдба – смъртта на бащата на Левски след разорението в неговия занаят. Цитира д-р Иван Богоров, че Карлово е „най-ръкоделният град в цялата турска империя”, както и много автори като Евлия Челеби, К. Иречек, Д. Мишайков, д-р Г. Тошев, проф. Т. Данаилов, В. Александров.

- Социален фактор – Засегнат е бегло само с констатацията за експлоатирането на чираците, посочва мизерията, в която тъне българският народ по лични впечатления на Левски от времето, когато служи при вуйчо си, както и за влиянието на Ботев върху Левски, отбелязва и срещата на Теофан Райнов с Мацини в Европа.

- Образователното дело и въобще историята и историческите събития като фактор за повдигане на духа за свобода – Широко се проследяват чрез факти от историята на Карлово, включително достиженията на образованието, просветата, популяризирането на Паисиевата история в града и района, борбата срещу кърджалийство, срещу гърцизма и се стига до трагичните събития в Карлово по време на Руско-турската война – юли 1877 г., и последвалите протести на карловските 864 вдовици срещу въвеждането на турски войници по границата между Княжество България и Източна Румелия, минаваща над Карлово. Наред с точно изложените факти и оценки трябва да се отбележат и някои неточни и неприемливи от позицията на днешната историческа наука. Такива са твърденията за наличие на преписи на Паисиевата история в много карловски фамилии преди 1877 г.²³ и определянето на събитията в Карлово от м. юли с. г., известни с наименованието „Страшното” като въстание.²⁴

- Психологически фактор – Свързва се с настъпващите промени у българите в резултат на загубите, които Турция понася във войните с Русия 1806-1812 г. и 1828-1829 г. и формирането на легендата за Дядо Иван.

- Храна – Това е най-странният сред определените от Славчев фактори за формирането на Васил Левски, като акцентът е върху вегетарианството.²⁵ По този въпрос и трезвеността той пише и други материали. Сред тях е отделната му статия „Апостолът на трезвеността и вегетарианството”.²⁶

- Другарската среда – Това е последният, посочен фактор. Авторът се ограничава само до споменаването на имената на първите другари на

23 ДА – Пловдив, ф. 1118к, оп.1, а.е. 24, л.9

24 Пак там, л. 11-12.

25 Пак там, л.13.

26 Пак там, а.е. 30, л.1-5.